

VERKAGENDA

bibliotheek-
en
3

**Netwerkdag
Koersgroep Medewerkers en vrijwilligers
donderdag 3 februari 2022**

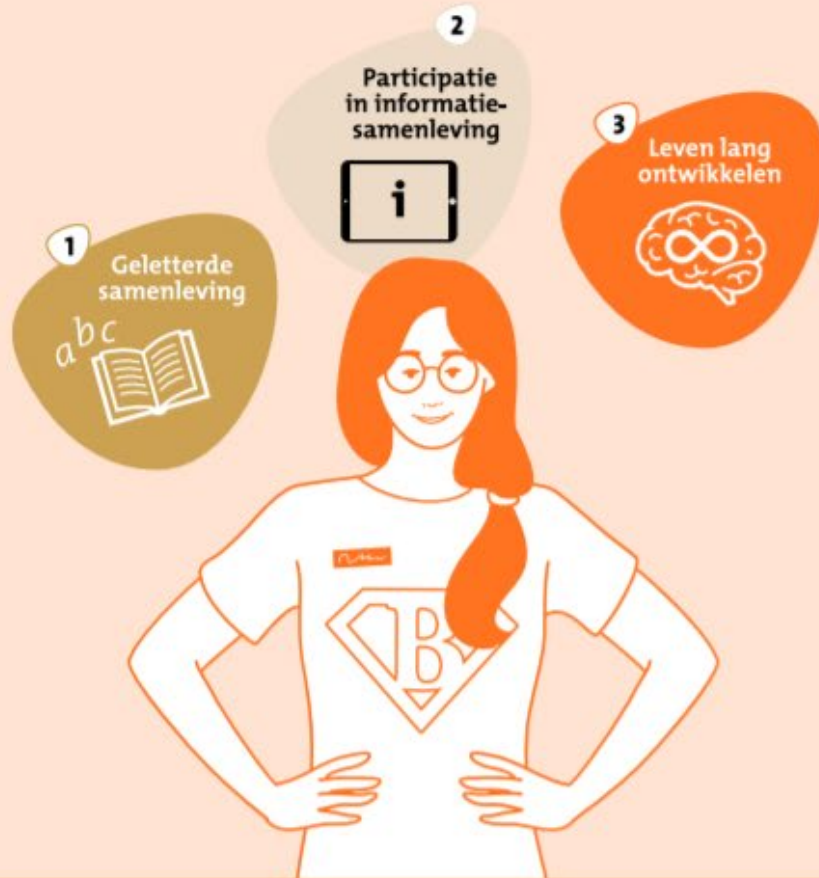

KB } theek

spn
Samenwerkende
POI's Nederland

vob Vereniging Openbare
Bibliotheken

MEDEWERKERS EN VRIJWILLIGERS

7.1 Context

Bibliotheken staan midden in de samenleving en zijn van alle tijden en samenlevingen. Bijna dertigduizend medewerkers en vrijwilligers delen een passie om er te zijn voor de lokale gemeenschap. Met overtuiging en in een veelheid van rollen dragen zij bij aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen. Dat vraagt om een breed palet aan competenties van de mensen die er werken.

Bibliotheken veranderen van missie, visie, vorm en inhoud. Een moderne bibliotheek heeft een gezond bestaansrecht en beschikt over voldoende en goed gekwalificeerde medewerkers en vrijwilligers die uitblinken in nieuw vakmanschap, zoals staat beschreven in de *Domeinbeschrijvingen voor het opleiden van bibliotheekprofessionals*.¹

Het zal niemand zijn ontgaan dat de sector zich in een grote transitie bevindt. Het zal ook duidelijk zijn dat het publieke domein bezig is met een comeback, na decennia van het mantra van de markt. Deze ontwikkelingen schragen de noodzaak tot het zorgen voor voldoende en goed gekwalificeerde medewerkers en vrijwilligers in de maatschappelijk-educatieve bibliotheek.

De ontwikkeling is voor bibliotheekorganisaties zo ingrijpend dat een gezamenlijke aanpak van arbeidsmarkt-vraagstukken en scholing nodig is.

Voor het realiseren van deze ambities stellen de netwerkpartners gezamenlijk en in samenwerking met relevante partners, zoals Stichting Bibliotheekwerk (SBW), NBD Biblion en Stichting Lezen, het uitvoeringsplan en de financiële uitwerking vast.

¹ SPN (2021). Domeinbeschrijvingen voor het opleiden van bibliotheekprofessionals.

7.2 Gezamenlijke ambitie

De bibliotheeksector is een aantrekkelijke werkgever, die investeert in (voldoende) gemotiveerde, gekwalificeerde en duurzaam inzetbare werknemers en vrijwilligers die actief bijdragen aan hun eigen ontwikkeling en die van de organisatie.

Partijen spreken af dat acties worden ondernomen om:

- De inzetbaarheid van zittend personeel te vergroten en doorstroom ook op brancheniveau te stimuleren;
- Nieuw personeel, dat een afspiegeling vormt van de samenleving en beschikt over de juiste kwalificaties en competenties, te vinden en te behouden;
- De vervanging van de huidige en verwachte uitstroom van personeel in goede banen te leiden.
- De inzet en ontwikkeling van vrijwilligers op te nemen in HR-beleid.

Hiervoor zijn randvoorwaarden:

- Een goede functionerende HR-infrastructuur;
- Voor alle bibliotheken betaalbare HR-capaciteit;
- Voldoende financiële middelen.

De gezamenlijke inspanning levert een nieuw vakmanschap op bij medewerkers die met plezier bij de bibliotheken werken en de diverse maatschappelijke opgaven aanpakken.² Om dit vakmanschap verder te verbreden en te verdiepen willen we in de toekomst ook verbindingen leggen met internationale opleidings- en ontwikkelingsprogramma's.

“Passie om er te zijn voor de lokale gemeenschap.”

² SPN (2021). Domeinbeschrijvingen voor het opleiden van bibliotheekprofessionals.

7.3 Bijdrage van partners

Rolverdeling

- Bibliotheken: regie op voldoende, duurzaam inzetbare en goed gekwalificeerde werknemers en vrijwilligers;
- VOB: regie op werkgeverschap en arbeidsmarktvragestukken en het bij elkaar brengen van scholingsgelden uit de branche die zijn bedoeld voor het ontwikkelen en inkopen van een gezamenlijk opleidingsaanbod;
- KB: regie voeren vanuit haar wettelijke taak;
- SPN/POI's: ontwikkelen brancheopleiding en agenderen actuele HR-onderwerpen.

Bijdrage partners

- De bibliotheken zorgen voor het ontwikkelen en uitvoeren van strategisch opleidings- en personeelsbeleid, reserveren individueel en gezamenlijk scholingsbudget en maken zo veel mogelijk gebruik van het gezamenlijk ingekochte scholingsaanbod.
- De VOB zorgt in afstemming met andere partijen voor goede arbeidsvoorwaarden, een goed werkende arbeidsmarkt en een landelijk opleidingsplan en het bij elkaar brengen van scholingsgelden uit de branche;
- De KB voert de regie vanuit haar wettelijke taak;
- De gezamenlijke POI's dragen vanuit hun innovatietaak zorg voor:
 - Een integraal opleidingsaanbod op Bibliotheek Campus en de ontwikkeling van relevante opleidingen. In lijn daarmee wordt een modulaire brancheopleiding ontwikkeld voor mensen die werken of willen gaan werken in de bibliotheeksector;
 - Het signaleren en oppakken van actuele HR-onderwerpen;

Financiële bijdrage

- Om deze ambitie waar te maken is een eenmalige investeringsimpuls nodig van de Rijksoverheid;
- KB draagt bij aan de ontwikkeling brancheopleiding openbare bibliotheek¹ (SPN voert dit uit in opdracht KB);
- VOB spant zich in voor het verwerven van additionele middelen, ook in de vorm van subsidies (via SBW);
- De POI's en SPN dragen bij aan de ambitie met een bijdrage uit de bestaande middelen voor:
 - Ontwikkeling brancheopleiding;
 - SPN financiert Bibliotheek Campus en HR-netwerk;
- Bibliotheken reserveren een nader af te spreken scholingsbudget (bijvoorbeeld 3% van het formatiebudget) en zoeken waar mogelijk de gezamenlijkheid op voor de besteding daarvan. Daarnaast wordt een deel van die 3% beschikbaar gesteld voor een 'gezamenlijk scholingsbudget' waarmee op sectoraal niveau scholing kan worden ingekocht, ontwikkeld, georganiseerd en/of uitgevoerd.

¹ SPN (2021). Domeinbeschrijvingen voor het opleiden van bibliotheekprofessionals.

7.4 Jaarprogramma 2021

Het eerste jaar is geslaagd als de netwerkpartners gezamenlijk en in samenwerking met relevante partners, zoals SBW, NBD Bibliën en Stichting Lezen het uitvoeringsplan en de financiële uitwerking voor het realiseren van deze ambities de netwerkpartners hebben vastgesteld en zijn gestart met de uitvoering.

Strategische personeelsplanning

<i>Integraal verbeterplan Instroom, doorstroom en uitstroom van medewerkers en vrijwilligers op basis van onderzoek van SBW naar strategische personeelsplanning</i>	VOB SBW			
<i>Strategisch opleidingsplan voor de branche ontwikkelen inclusief financieringsplan voor gezamenlijk (ingekocht) scholingsaanbod</i>	VOB		SPN	
<i>Strategisch opleidingsplan voor de eigen organisatie ontwikkelen 'van landelijk naar lokaal' inclusief operationeel jaarplan</i>				OB
<i>Overzicht subsidies die kunnen worden aangevraagd op organisatie- of sectoriaal niveau</i>	VOB SBW	KB	SPN	
<i>Haalbaarheid Erkenning Eender Verworven Competenties (EVC) onderzoeken</i>	VOB SBW			
<i>FUWA implementeren in de branche</i>	VOB SBW			
<i>Competentie-index ontwikkelen</i>	VOB SBW			

Ontwikkelen van nieuw vakmanschap

<i>Brancheopleiding voor maatschappelijk-educatieve bibliothecaris en informatie-dienstverlenende bibliothecaris ontwikkelen op basis van beroeps- en opleidingsprofielen</i>		KB	SPN	
<i>Aanvulling domeinbeschrijvingen met rollen en opleidingsprofielen voor vrijwilligers</i>		KB	SPN	
<i>Bibliotheek Campus aanpassen op basis van brancheopleiding en vullen met content</i>		KB	SPN	

Versterken van HR-infrastructuur

<i>Verbeteren HR-infrastructuur met HR-ondersteuning voor bibliotheken</i>	VOB SBW	KB	SPN	
<i>Verbreden landelijk HR-netwerk openbare bibliotheken voor kennisdeling en samenwerking</i>	VOB SBW	KB	SPN	OB

> Stelseluitdaging 2 Medewerkers en vrijwilligers

Ambitie

De bibliotheeksector is een aantrekkelijke werkgever, die investeert in (voldoende) gemotiveerde en duurzaam inzetbare werknemers en vrijwilligers die actief bijdragen hun eigen ontwikkeling en die van de organisatie

> Stelseluitdaging 2 Medewerkers en vrijwilligers

Doelen/acties

- De inzetbaarheid van het zittende personeel vergroten en de doorstroom stimuleren
- Nieuw personeel dat een afspiegeling vormt van de samenleving en beschikt over de juiste kwalificaties en competenties, vinden en behouden
- De vervanging van de huidige en verwachte uitstroom van personeel in goede banen leiden
- De inzet en ontwikkeling van vrijwilligers opnemen in HR-beleid

Stelseluitdaging 2 Medewerkers en vrijwilligers

Organisatie

- Koersgroep Medewerkers en vrijwilligers (koers uitstippelen)
- Regiegroep HRD (zorgt voor regelmatige sturing op proces en resultaten)
- Team van medewerkers van VOB, KB, POI's en bibliotheken zorgt voor de uitvoering, zoals:
 - Landelijk HR-netwerk openbare bibliotheken
 - Organisatie Bibliotheekcampus
 - SBW
 - Bureau VOB
 - Etc.

Stelseluitdaging 2 Medewerkers en vrijwilligers

Jaarprogramma aanvullingen 2022

Strategische personeelsplanning:

- Integraal verbeterplan Instroom, doorstroom en uitstroom van medewerkers en vrijwilligers op basis van onderzoek van SBW naar strategische personeelsplanning | VOB, SBW | **(Zie de laatste sheets)**
- Strategisch opleidingsplan voor de branche ontwikkelen inclusief financieringsplan voor gezamenlijk (ingekocht) scholingsaanbod | VOB en SPN | **Het strategisch opleidings- en financieringsplan is januari 2022 door de VOB-leden goedgekeurd. Nu volgt de uitvoering.**
- Strategisch opleidingsplan voor de eigen organisatie ontwikkelen 'van landelijk naar lokaal' inclusief operationeel jaarplan | OB |

Stelseluitdaging 2 Medewerkers en vrijwilligers

Jaarprogramma aanvullingen 2022

Strategische personeelsplanning:

- FUWA implementeren in de branche | VOB, SBW | **Het FUWA-systeem OB/KE is vanaf 1 januari 2022 van toepassing (opgenomen in cao OB 2020-2022). Implementatietermijn eindigt 31 december 2022. Trainingen (voor FUWA-experts) en webinar door Leeuwendaal in eerste kwartaal 2022.**
- Competentie-index / competentieprofielen ontwikkelen | VOB, SBW | **Maakt wellicht deel uit van activiteitenplan bij MDIEU-subsidieaanvraag, die SBW uiterlijk in maart 2022 bij SZW indient.**
Zo niet dan waarschijnlijk 'reguliere' SBW-activiteit.
- Overzicht subsidies die kunnen worden aangevraagd op organisatie- of sectoraal niveau | VOB, SBW, KB en SPN |
- Haalbaarheid Erkenning Eerder Verworven Competenties (EVC) onderzoeken | VOB, SBW |

Stelseluitdaging 2 Medewerkers en vrijwilligers

Jaarprogramma aanvullingen 2022

Ontwikkelen nieuw Vakmanschap| KB en SPN |

- Brancheopleiding voor maatschappelijk-educatieve bibliothecaris en informatie-dienstverlenende bibliothecaris ontwikkelen op basis van beroeps- en opleidingsprofielen
Oplevering half 2022, met module Onboarding voor medewerkers en vrijwilligers over bibliotheekconvenant, netwerkagenda, domeinbeschrijvingen voor het opleiden van bibliotheekprofessionals en de maatschappelijke opgaven
- Aanvulling domeinbeschrijvingen met rollen en opleidingsprofielen voor vrijwilligers
- Bibliotheek Campus aanpassen op basis van brancheopleiding en vullen met content De inventarisatie bestaande opleidingsaanbod is in februari 2021 afgerond en rond de zomer wordt een nieuw Leer Management Systeem opgeleverd waarvoor de financiering rond is.

Jaarprogramma aanvullingen 2022

Jaarprogramma aanvullingen 2022

Versterken van HR-infrastructuur | VOB, KB, SPN en OB |

- Verbeteren van HR-infrastructuur met HR-ondersteuning voor bibliotheken |
- Verbreden Landelijk HR-netwerk openbare bibliotheken voor kennisdeling en samenwerking | **Vanaf 1 januari 2022 overgedragen aan HR-kring POI's.**

Stelseluitdaging 2 Medewerkers en vrijwilligers

Jaarprogramma aanvullingen 2022

Vanuit protocol bij cao OB 2020-2022 | VOB, vakbonden, SBW |

In 2022 door sociale partners op te pakken thema's o.m.:

- werk organiseren / hybride werken
- duurzame inzetbaarheid en zwaar werk
- diversiteit en inclusie
- vrijwilligers
- invalkrachten / formatiebeleid en flexibiliteit

Stelseluitdaging 2 Medewerkers en vrijwilligers

Jaarprogramma aanvullingen 2022

Speerpunten Stichting BibliotheekWerk | SBW, VOB, vakbonden |

- **Strategisch personeelsbeleid (SPB)**
In 2021: peiling strategisch personeelsbeleid (SPB): inzicht in achtergronden en behoeften SPB bij bibliotheken. In 2022: vervolgactiviteiten; projectplan volgt.
- **Duurzame inzetbaarheid en eerder uittreden**
In 2021: sectoranalyse en MDIEU-regeling. Werkgroep MDIEU-regeling/DI
In 2022: activiteitenplan en subsidieaanvraag afronden, vaststellen en indienen.
- **Ontwikkelcheques**
In 2021: 210 cheques a 600 euro voor coachgesprekken verstrekt.
In 2022: evaluatie.

3. Stelseluitdaging 2 Medewerkers en vrijwilligers

Voor vragen over bibliotheekcampus: Mirjam van Zaalen
([mirjam.vanzaalen@stichtingspn](mailto:mirjam.vanzaalen@stichtingspn.nl))

Voor vragen over CAO en arbeidsmarktvragestukken: Mirjam Bach
(VOB)
bach@debibliotheken.nl